ความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนสนับสนุนการวิจัยกับผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติ และนานาชาติของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

Relationship between financial research support and national or international publications at the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital

ธนารีย์ บัวเผื่อน, มุกดาลักษณ์ บุญทรง, ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์

บทคัดย่อ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันการแพทย์ชั้นนำในระดับสากลและเป็นประทีปส่องทางด้านสุขภาพของประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอนและการบริการสุขภาพ รวมทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้คณะฯ เป็นที่รู้จักในวงกว้าง โดยคณะฯ ได้ทำการจัดสรรเงินทุนสนับสนุนการวิจัยโดยคาดหวังว่าจะมีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในรูปแบบของจำนวนผลงานวิจัยของอาจารย์ต่อคนต่อปี ซึ่งในปัจจุบันอยู่ที่ 0.42 เรื่องต่อคนต่อปี และเช่นกันมหาวิทยาลัยมหิดลคาดหวังว่าในปี พ.ศ. 2560 อาจารย์ทั้งมหาวิทยาลัยจะมีผลงานวิจัยจำนวน 1 เรื่องต่อคนต่อปี สำหรับวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา (1) แนวโน้มเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะฯ ได้แก่ เงินอุดหนุนทุนวิจัยรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์ผลงานวิจัย เงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ และเงินรางวัลผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ (2) แนวโน้มจำนวนผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างเงินสนับสนุนการวิจัยกับผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาย้อนหลัง 3 ปีงบประมาณระหว่างปี พ.ศ. 2554-2556 ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี สำหรับในส่วนของจำนวนผลงานวิจัยระดับชาตินั้นได้จากการค้นผ่านฐานข้อมูล TCI ส่วนผลงานวิจัยระดับนานาชาติได้จากการค้นผ่านฐานข้อมูล SCOPUS data-based ผลการศึกษาพบว่าเงินทุนสนับสนุนการวิจัยรวมทั้ง 4 ประเภทในปี พ.ศ. 2554 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 19,411,443 บาท ในปี พ.ศ. 2555 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 19,122,597 บาท และในปี พ.ศ. 2556 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 21,436,232 บาท โดยพบว่าเงินทุนสนับสนุนการวิจัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในส่วนของจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติปี พ.ศ. 2554 จำนวน 298 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 353 เรื่อง และในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 295 เรื่อง โดยพบว่ามีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง และเมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนสนับสนุนการวิจัยกับจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันที่ชัดเจน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่ามีหลายปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งต้องการการศึกษาที่เพิ่มเติมต่อไปในลักษณะของการวิเคราะห์หลายๆ ปัจจัยร่วมกัน

คำสำคัญ : เงินทุนสนับสนุนการวิจัย, ผลงานวิจัย, คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

Abstract

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University has a vision to be a leading faculty in the international level and also the guiding light for the health of the country. To reach this goal the research should be done at least 1 publication per faculty member per year. But only 0.42 publications per faculty member per year were done this year. So, financial research support was used aiming that publication should be increased. The objective of this study was to analyze (1) trend of the research financial support, (2) trend of national and international publication and (3) the relationship between financial research support and national or international publications at the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital.

This retrospective study was conducted at the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University between 2011-2013. The financial research supports were divided into 4 groups i.e. internal research funding; publication funding; presentation funding and research reward. National publications were searched using Thai-Journal Citation Index Center (TCI) and international publications were searched using SCOPUS data-based.

The results of the study revealed that the financial research supports between 2011-2013 were slightly increased from 19,411,443 and 19,122,597 to 21,436,232 baht, respectively. The total number of publications were not changed between 2011-2013 : 298, 353 and 295 papers, respectively. There was no relationship between financial research supports and publications. This may be due to other factors effecting publications that needs further study.

Keywords : financial research support, publication, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital

หลักการและเหตุผล

จากวิสัยทัศน์ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่จะเป็นสถาบันการแพทย์ชั้นนำในระดับสากล และเป็นประทีปส่องทางด้านสุขภาพของประเทศ ซึ่งจะต้องเน้นการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ตามพันธกิจของคณะฯ ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการสุขภาพ โดยเน้นให้การวิจัยมีส่วนร่วมในทุกพันธกิจ แต่อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ทางด้านการวิจัยของคณะฯ ก็ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจโดยจำนวนผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ทำได้อยู่ที่ 0.4 เรื่องต่อคนต่อปี ซึ่งยังห่างจากที่มหาวิทยาลัยมหิดลคาดหวังที่ว่าในปี พ.ศ. 2560 จำนวนผลงานวิจัยของอาจารย์ควรจะต้องอยู่ที่ 1 เรื่องต่อคนต่อปี แม้ว่าคณะฯ จะมีจุดแข็ง ที่มีบุคลากรที่สามารถทำการวิจัยในจำนวนที่มากพอ มีกลุ่มผู้ป่วยที่พอเพียงสำหรับงานวิจัยทางคลินิก มีสำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม และบุคลากรสนับสนุนในการทำวิจัย มีทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ[(1)] เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการไปนำผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์[(2)] เงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ[(3)] และเงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล[(4)] แต่คณะฯ ก็มีจุดอ่อนในด้านอื่นๆ เช่นกัน ได้แก่ การขาดอาจารย์แบบอย่าง (role model) ด้านการวิจัย หรือหัวหน้ากลุ่มวิจัยเฉพาะโรค ขาดบรรยากาศการวิจัย (research atmosphere) หรืออาจารย์มีภาระงานด้านการบริการสุขภาพที่มากเกินไป และแม้ว่าเรื่องของการทำวิจัยจะเป็นปัญหาจากในหลายๆ ด้าน แต่สามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่ ปัญหาที่ตัวนักวิจัยเอง กับปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนในการทำวิจัย สำหรับในเรื่องของเงินทุนสนับสนุนการวิจัยนั้นก็เป็นหนึ่งในปัจจัยสิ่งสนับสนุนที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์ทางการวิจัยของคณะฯ ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนสนับสนุนการวิจัยกับจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา

1. แนวโน้มเงินทุนสนับสนุนการวิจัย ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้แก่ ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการนำเสนอผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ เงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ และค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล
2. แนวโน้มจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติ และนานาชาติ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนสนับสนุนการวิจัยกับจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ

ระเบียบวิธีการวิจัย

เป็นการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 3 ปีงบประมาณ ระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2556 ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล สำหรับเงินทุนสนับสนุนการวิจัยที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการนำผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์ เงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ และเงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล โดยข้อมูลทั้งหมดได้จากหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย ของสำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม ซึ่งทำหน้าที่บริหารเงินทุนในส่วนนี้ สำหรับในส่วนของผลงานวิจัยระดับชาตินั้นได้จากการค้นผ่านศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Center : TCI) ส่วนผลงานวิจัยระดับนานาชาตินั้น ได้จากการค้นผ่านศูนย์ดัชนีการอ้างอิง Scopus โดยให้เป็นข้อมูลในปี พ.ศ. 2554 - 2556 สำหรับการค้นผ่าน TCI และ Scopus นั้นใช้คำศัพท์ที่ค้นเป็นชื่อ Ramathibodi Hospital

ผลการศึกษา

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลในระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2556 มีจำนวนอาจารย์ดังนี้ ในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 683 คน ในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 691 คน และในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 695 คน และเมื่อจัดกลุ่มอาจารย์ตามตำแหน่งทางวิชาการ สามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พบว่าในปี พ.ศ. 2554 มีอาจารย์จำนวน 356 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 158 คน รองศาสตราจารย์ 129 คน และศาสตราจารย์ 40 คน ในปี พ.ศ. 2555 มีอาจารย์จำนวน 366 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 161 คน รองศาสตราจารย์ 123 คน และศาสตราจารย์ 41 คน และในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนอาจารย์ 378 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 159 คน รองศาสตราจารย์ 117 คน และศาสตราจารย์ 41 คน ตามลำดับ (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของจำนวนอาจารย์ตามตำแหน่งทางวิชาการระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2556

	2554	2555	2556
อาจารย์	52.1 (356)	53.0 (366)	54.4 (378)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	23.1 (158)	23.3 (161)	22.9 (159)
รองศาสตราจารย์	18.9 (129)	17.8 (123)	16.8 (117)
ศาสตราจารย์	5.9 (40)	5.9 (41)	5.9 (41)
รวม	100.0 (683)	100.0 (691)	100.0 (695)

โดยภาพของรวมคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมีอาจารย์กว่าครึ่ง คือในปี พ.ศ. 2554 มีร้อยละ 52.1 ปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 เพิ่มเป็นร้อยละ 53.0 และ 54.4 ตามลำดับ ส่วนผู้ช่วยศาสตราจารย์มีจำนวนไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง คือในปี พ.ศ. 2554-2556 มีร้อยละ 23.1, 23.3 และ 22.9 ตามลำดับ สำหรับรองศาสตราจารย์มีจำนวนลดลงเล็กน้อยคือในปี พ.ศ. 2554-2556 มีร้อยละ 18.9, 17.8 และ 16.8 ตามลำดับ (ลดลงปีละ 1%) ส่วนตำแหน่งศาสตราจารย์ไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือมีประมาณร้อยละ 5.9 ตลอด 3 ปีที่ผ่านมา

เงินทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

เงินทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในระหว่างปี 2554 – 2556 พบว่า ในปี พ.ศ. 2554 คณะฯ ได้อนุมัติเงินทุนสนับสนุนการวิจัย รวมทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการนำผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์ เงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ และเงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล

โดยภาพรวมพบว่าเงินทุนสนับสนุนการวิจัยส่วนใหญ่นำไปอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย โดยมีสัดส่วนของเงินทุนสนับสนุนการวิจัยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) เงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 44.6 ถึง 51.4 2) ทุนอุดหนุนวิจัยจากรายได้คณะฯ คิดเป็นร้อยละ 36.6 ถึง 43.4 3) เงินรางวัลผลงานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 5.9 ถึง 10.2 และ 4) เงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 2.0 ถึง 4.6 (ตารางที่ 2)

จำนวนผลงานวิจัยหรือทุนวิจัย จำแนกตามประเภทของทุนอุดหนุน ในระหว่างปี 2554 – 2556 พบว่า จำนวนผลงานวิจัยสูงสุด คือ ผลงานวิจัยที่นำไปเสนอต่างประเทศ สอดคล้องกับจำนวนทุนด้านนี้ที่มีปริมาณสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ผลงานจากทุนอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย มีจำนวน 131 ถึง 141 เรื่อง 2) โครงการวิจัยจากทุนอุดหนุนวิจัยจากรายได้คณะฯ มีจำนวน 59 ถึง 78 โครงการ 3) ผลงานจากเงินรางวัลผลงานวิจัย มีจำนวน 45 ถึง 75 เรื่อง และ 4) ผลงานจากเงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์ มีจำนวน 34 ถึง 45 เรื่อง

ตารางที่ 2 แนวโน้มของเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะฯ และจำนวนผลงานวิจัยหรือทุนวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 – 2556

ประเภทเงินทุนสนับสนุนการวิจัย	2554 ร้อยละ (เงินทุน-บาท)	2555 ร้อยละ (เงินทุน-บาท)	2556 ร้อยละ (เงินทุน-บาท)
เงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย	51.2 (9,939,245) (141 เรื่อง)	51.4 (9,841,762) (131 เรื่อง)	44.6 (9,560,000) (137 เรื่อง)
ทุนอุดหนุนวิจัยจากรายได้คณะฯ	36.6 (7,121,179) (59 ทุน)	39.8 (7,601,650) (63 ทุน)	43.4 (9,294,625) (78 ทุน)
เงินรางวัลผลงานวิจัย	10.2 (1,971,900) (75 เรื่อง)	5.9 (1,129,700) (45 เรื่อง)	7.4 (1,592,400) (63 เรื่อง)
เงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์	2.0 (379,119) (34 เรื่อง)	2.9 (549,485) (38 เรื่อง)	4.6 (989,207) (45 เรื่อง)
รวม	100.0 (19,411,443)	100.0 (19,122,597)	100.0(21,436,232)

หากสมมติว่าผลงานวิจัยข้างต้นมีการตีพิมพ์ทุกงาน จะสามารถนับจำนวนผลงานวิจัยทุกประเภทรวมกันระหว่างปี 2554 ถึง 2556 จะได้เท่ากับ 309, 277 และ 323 เรื่องตามลำดับ

เงินรางวัลค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากลและจำนวนผลงานวิจัยในแต่ละประเภท

ในแต่ละปีระหว่างปี 2554 – 2556 มีการขอรับเงินรางวัลสำหรับผลงานวิจัยดังนี้ ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 75 เรื่อง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็น original article จำนวน 54 เรื่อง และกลุ่มที่ 2 เป็น case report / review literature จำนวน 21 เรื่อง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,971,900 บาท ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 45 เรื่อง เป็น original article จำนวน 29 เรื่อง และ case report / review literature จำนวน 16 เรื่อง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,129,700 บาท และในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 63 เรื่อง เป็น original article จำนวน 52 เรื่อง และ case report / review literature จำนวน 11 เรื่อง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,592,400 บาท (ดูรูปที่ 1, 2)

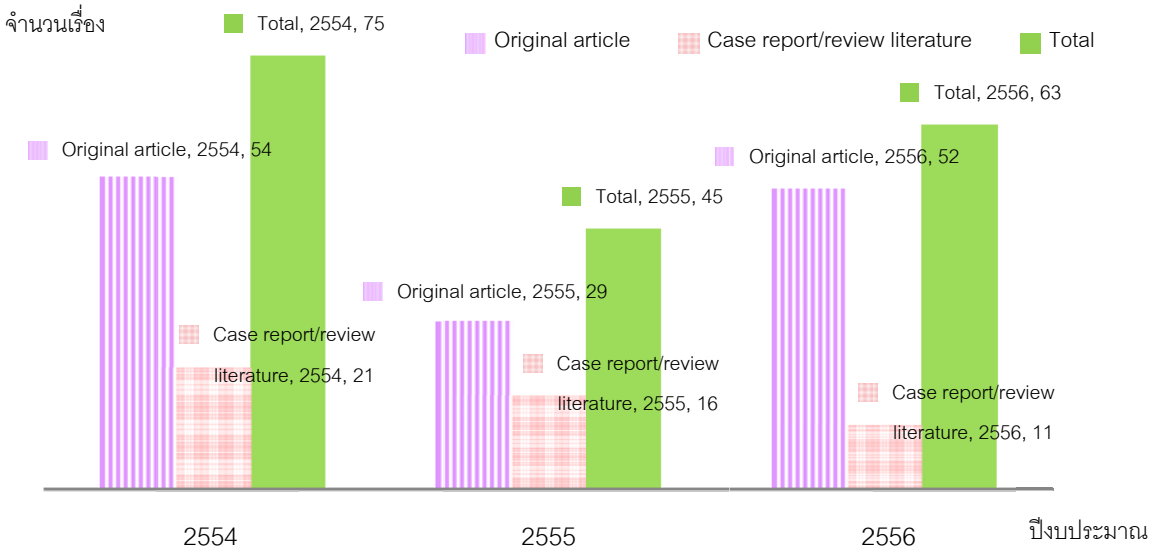

รูปที่ 1 แสดงจำนวนผลงานวิจัยที่ขอรับเงินรางวัลจำแนกตามรูปแบบของผลงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2556

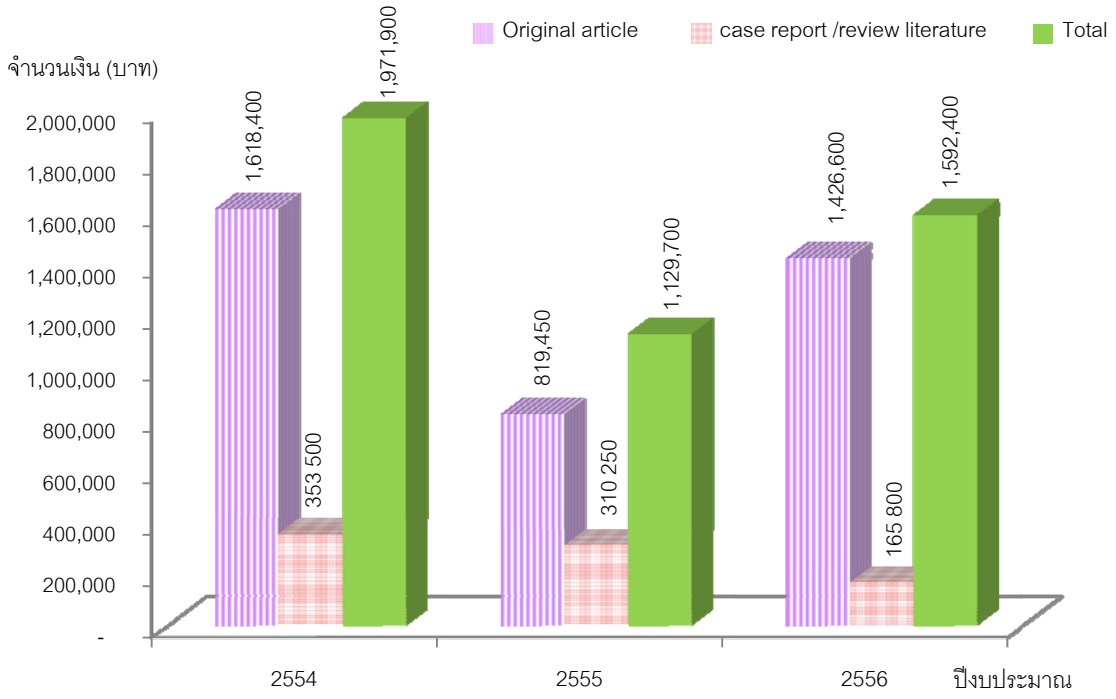

รูปที่ 2 แสดงจำนวนเงินรางวัลจำแนกตามรูปแบบของผลงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2556

เมื่อพิจารณาตาม Impact factor ตามกลุ่มผลงานวิจัยที่เป็น original article และ case report / review literature ได้ผลดังนี้ ในปี พ.ศ. 2554 กลุ่มที่เป็น original article ผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 1-2 มากที่สุด จำนวน 22 เรื่อง รองลงมาได้แก่ Impact factor > 2-3 จำนวน 15 เรื่องส่วนในกลุ่มที่มี Impact factor > 4 มีจำนวน 6 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2555 ผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 0.5-1 มากที่สุดจำนวน 7 เรื่อง รองลงมาได้แก่ Impact factor > 1-2 จำนวน 6 เรื่อง ส่วนในกลุ่มที่มี Impact factor > 4 มีจำนวน 5 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2556 ผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 1-2 มากที่สุดจำนวน 15 เรื่อง รองลงมาได้แก่ Impact factor > 2-3 จำนวน 13 เรื่อง ส่วนในกลุ่มที่มี Impact factor > 4 มีจำนวน 6 เรื่อง และเมื่อพิจารณาตาม Impact factor ตามกลุ่มผลงานวิจัยที่เป็น case report / review literature ในปี พ.ศ. 2554 ผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 1-2 มากที่สุด จำนวน 11 เรื่อง รองลงมาได้แก่ impact factor > 2-3 จำนวน 6 เรื่อง ส่วนในกลุ่มที่มี Impact factor > 4 จำนวน 2 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2555 ผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 1-2 และ > 2-3 มากที่สุด จำนวนเท่ากัน กลุ่มละ 5 เรื่อง ส่วนในกลุ่มที่มี Impact factor > 4 จำนวน 4 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2556 ผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 2-3 มากที่สุด จำนวน 5 เรื่อง รองลงมาได้แก่ impact factor > 1-2 จำนวน 4 เรื่อง และไม่มีผลงานวิจัยที่มี Impact factor > 4 (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนผลงานวิจัยที่ขอรับเงินรางวัลที่เป็น Original article และ Case report /review literature แยกตาม Impact factor ระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2556

Impact factor	Original article			Case report / review literature		
	2554	2555	2556	2554	2555	2556
0.2 – 0.5	1	3	2	0	0	0
> 0.5 - 1	7	7	10	0	1	2
> 1 - 2	22	6	15	11	5	4
> 2 - 3	15	4	13	6	5	5
> 3 - 4	3	4	6	1	1	0
> 4	6	5	6	2	4	0
Total	54	29	52	21	16	11

โดยภาพรวม ผลงานที่เป็น Original article ที่ขอรับเงินรางวัลได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มี impact factor มากกว่า 2 ขึ้นไป ในปี พ.ศ. 2554-2556 มี 24, 13 และ 25 เรื่อง ตามลำดับ ส่วนที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มี impact factor น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ในปี พ.ศ. 2554-2556 มี 30, 16 และ 27 เรื่องตามลำดับ ซึ่งกลุ่มที่มีค่า impact factor น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 มีจำนวนเรื่องมากกว่ากลุ่มที่มีค่า impact factor มากกว่า 2 ขึ้นไปเล็กน้อย (ดูรูปที่ 3)

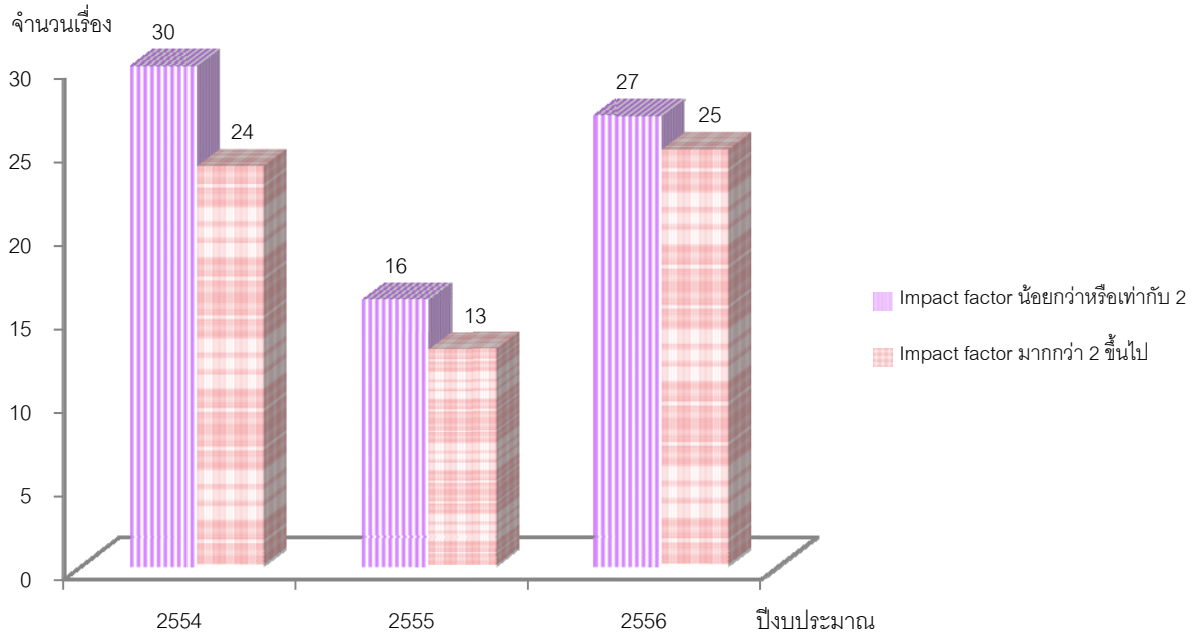

รูปที่ 3 แสดงผลงานวิจัยประเภท Original article ที่ขอรับเงินรางวัลจำแนกตามค่า Impact factor ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2556

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเงินรางวัลตามค่า impact factor พบว่า จำนวนเงินรางวัลในกลุ่มที่มีค่า impact factor น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 จำนวนทั้งสิ้น 724,800 บาท, 304,200 บาท และ 569,000 บาท และกลุ่มที่มีค่า impact factor มากกว่า 2 ขึ้นไปจำนวนทั้งสิ้น 893,600 บาท, 515,250 บาท และ 857,600 บาท ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2554-2556 ซึ่งกลุ่มที่มีค่า impact factor มากกว่า 2 ขึ้นไป มีจำนวนเงินรางวัลที่มากกว่าอย่างชัดเจน เนื่องจากคณะฯ มีเกณฑ์การให้เงินรางวัลตาม impact factor ที่ได้ (ดูรูปที่ 4)

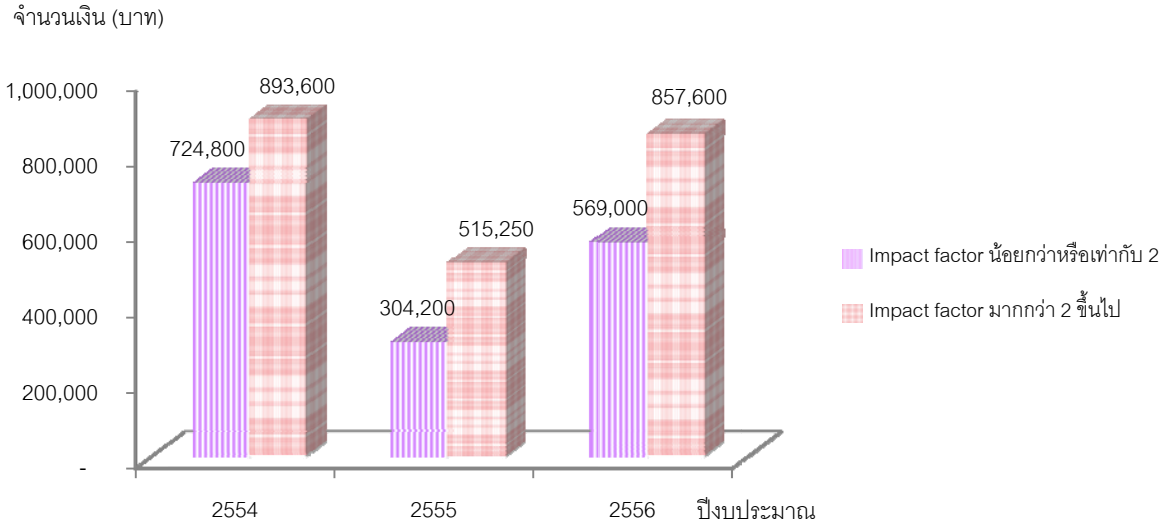

รูปที่ 4 แสดงจำนวนเงินรางวัลจำแนกตามค่า Impact factor ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2556

จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ

ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีในระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2556 โดยใช้ฐานการค้นจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) พบว่ามีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 87 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.2 ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 100 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.3 และในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 61 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.7 ซึ่งลดลงจาก 2 ปีก่อนหน้า

จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2556 โดยใช้ฐานการค้นจาก Scopus data-based พบว่ามีจำนวนผลงานวิจัยตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 211 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.8 ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 253 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.7 และในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 234 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 79.3 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 2 ปีก่อนหน้า

สำหรับผลงานวิจัยรวมที่ได้รับการตีพิมพ์ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในระหว่างปี พ.ศ. 2554 -2556 พบว่ามี 298, 353 และ 295 เรื่อง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผลงานวิจัยเฉลี่ยของอาจารย์โดยการคำนวณจากจำนวนอาจารย์ที่มีในระหว่างปี พ.ศ. 2554-2556 พบว่าในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 683 คน ในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 691 คน และในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 695 คน ดังนั้น จำนวนผลงานวิจัยเฉลี่ยที่อาจารย์ของคณะ

แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีทำได้จะเท่ากับ 0.43, 0.51 และ 0.42 เรื่องต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. 2554-2556 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานวิจัย และผลงานวิจัยเฉลี่ยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2554 -2556

จำนวนผลงานวิจัย (เรื่องและร้อยละ)	2554	2555	2556
ระดับชาติ	87 (29.2)	100 (28.3)	61 (20.7)
ระดับนานาชาติ	211 (70.8)	253 (71.7)	234 (79.3)
รวม	298 (100.0)	353 (100.0)	295 (100.0)
จำนวนอาจารย์	683	691	695
ผลงานวิจัยเฉลี่ย/คน/ปี	0.43	0.51	0.42

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษานี้ พบว่า เงินทุนสนับสนุนการวิจัยทุกประเภทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระหว่างปี พ.ศ. 2554-2556นั้นยังคงมีจำนวนเท่าๆ เดิมไม่เปลี่ยนแปลงมากนักมีเพียง 0.43, 0.51, 0.42 เรื่อง/คน/ปี ตามลำดับเท่านั้น ยังไม่ถึงเป้าหมาย 1 เรื่อง/คน/ปี

ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าเงินทุนสนับสนุนการวิจัยโดยรวมทุกประเภท (ทุนอุดหนุนการวิจัยรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์ เงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ และเงินรางวัลผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์) ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติอย่างชัดเจน

เมื่อทำการวิเคราะห์แยกตามประเภทของทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะฯ พบว่า ทุนอุดหนุน 3 ประเภท ไม่มีผลต่อจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ได้แก่ ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ และเงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล

ส่วนเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการลงตีพิมพ์มีผลต่อจำนวนเรื่องที่ลงตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ แต่ใช้เงินทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะฯ น้อยมาก เพียงร้อยละ 4.6 ในปี พ.ศ. 2556 ในขณะที่เงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัยในต่างประเทศ สูงถึงร้อยละ 44.6 ในปี พ.ศ. 2556

ส่วนทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ ที่มีสัดส่วนสูงเป็นลำดับสอง (ร้อยละ 43.4 ในปี พ.ศ. 2556) แต่มีผลต่อจำนวนผลงานตีพิมพ์ไม่มากเท่าที่ควร

ดังนั้น คณะฯ ควรมีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ และเงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ ให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมในรูปแบบของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ไม่ใช่เพียงแค่รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์หรือบทคัดย่อเท่านั้น จึงจะมีผลทำให้จำนวนผลงานวิจัยของคณะฯ เป็นไปตามเป้าหมาย

7. บทสรุปและประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2556 มีแนวโน้มอนุมัติเงินทุนสนับสนุนการวิจัยเพิ่มขึ้น แต่พบว่าจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องจากมีหลายปัจจัยที่มีผลต่อผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ไม่ใช่จากเงินทุนสนับสนุนการวิจัยเพียงอย่างเดียว

และเมื่อทำการวิเคราะห์ถึงความน่าจะเป็นของทุนอุดหนุนการวิจัยทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ เงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์ เงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ และเงินรางวัลผลงานวิจัย พบว่า เงินรางวัลไม่น่าจะมีผลโดยตรงต่อจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์แต่อย่างน้อยก็เป็นแรงบันดาลใจให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัยแล้วมาขอรับเงินอุดหนุนค่าตีพิมพ์และเงินรางวัลผลงานวิจัย

ส่วนทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ และเงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ นั้นเป็นขั้นตอนของการผลิตผลงานวิจัย แต่ถ้าขาดเกณฑ์การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ และเงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศที่จะต้องได้ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ผลลัพธ์ที่ได้ก็จะเป็นเพียงรายงานฉบับสมบูรณ์หรือบทคัดย่อเท่านั้น

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ที่สามารถนำไปใช้ปรับหลักเกณฑ์ในการให้เงินทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ต่อไป

8. ข้อเสนอแนะ

1. คณะฯ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ และเงินอุดหนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ ให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมในรูปของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ไม่ใช่เพียงแค่รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์หรือบทคัดย่อเท่านั้น

2. คณะฯ ควรที่จะพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะฯ ในจำนวนที่มากพอที่จะทำให้เกิดการวิจัยที่มีขนาดตัวอย่างในจำนวนที่เหมาะสมให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยได้รับการตีพิมพ์เพิ่มขึ้น

3. แม้ว่าเงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากลจะไม่เป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อจำนวนผลงานวิจัยแต่ก็สามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ให้ทำงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่องซึ่งสมควรสนับสนุนและให้รางวัลตาม Impact factor ของวารสารที่ได้รับการตีพิมพ์

4. ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์สูงด้านวิจัยกับอาจารย์ใหม่ หรือมีการทำวิจัยร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของ Mentorship

เอกสารอ้างอิง

1. ประกาศคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี, 2552
2. ประกาศคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการนำผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์, 2556
3. ประกาศคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ, 2556
4. ประกาศคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล, 2555

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางธนารีย์ บัวเผื่อน
ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
สถานที่ทำงาน หน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ประวัติการทำงาน เริ่มบรรจุตำแหน่งพนักงานธุรการ เมื่อ 16 มกราคม 2546 ทำงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนของแพทย์ประจำบ้านและแพทย์ประจำบ้าต่อยอด ในปี 2552 เปลี่ยนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ทำงานเกี่ยวกับ (1) เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการนำผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์ (2) เงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ (3) เงินค่าตอบแทนแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล

ชื่อ-สกุล นางมุกดาลักษณ์ บุญทรง
ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน หัวหน้าหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย
สถานที่ทำงาน สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อ-สกุล ศ.นพ.ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์
ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์
ประวัติการศึกษา อนุมัติบัตร สาขาเวชศาสตร์การเจริญพันธุ์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
สถานที่ทำงาน สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล